

ด่วนที่สุด

ที่ สผ (สปช) ๐๐๑๔/๕๘๔๔

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
รหัส ๒๒๔ 23
วันที่ ๒๔ ส.ค. ๖๘ เวลา ๙.๓๐ น.

สถาปนิกรแห่งชาติ

ถนนอุทองใน คลิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง ส16833 ๗๐๗
รับที่ ๑6915/58 ๗๗๑ ✓
วันที่ 24 ส.ค. ๖๘ เวลา 15:46

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของสถาปนิกรแห่งชาติ เรื่อง ระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับประเทศไทย
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพคนพิการ พ.ศ.

ด้วยในคราวประชุมสถาปนิกรแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๑/๒๕๕๘ วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๘
ที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นชอบให้เสนอรายงาน เรื่อง ระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับประเทศไทย
พร้อมด้วยร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพคนพิการ พ.ศ.ต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๓๑
วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

อนึ่ง ผลการพิจารณาศึกษารายงาน เรื่อง ระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับประเทศไทย
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริม
การพัฒนาศักยภาพคนพิการ พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องปฏิรูป

การพัฒนาประเทศไทยที่ผ่านมา มีการดำเนินงานโดยยังมีความยุติธรรมหรือการเลือกปฏิบัติ
จากโครงสร้างอำนาจทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมอย่างมากมาย เป็นผลให้เกิดสถานะความเหลื่อมล้ำ
หรือความไม่เท่าเทียมกันในทุกด้าน ทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ ด้านสิทธิ ด้านโอกาส ด้านอำนาจ
และด้านศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งทั้งห้ามิตินี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันเพราะความเหลื่อมล้ำด้านหนึ่ง
อาจนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำด้านอื่น ๆ ด้วย ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗
ได้ตระหนักถึงเรื่องนี้จึงได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญให้กำหนดเป็นเป้าหมายหนึ่งของสถาปนิกรแห่งชาติ
ให้ทำหน้าที่ศึกษาและเสนอแนะเพื่อให้เกิดการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การขจัดความเหลื่อมล้ำ
และสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งในการลดความเหลื่อมล้ำหรือสร้างความเหลื่อมล้ำในสังคม
ถือเป็นหน้าที่ของรัฐซึ่งความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทยเป็นเรื่องหนึ่ง
ที่ยังมีอยู่

การปฏิรูประบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับสังคมไทยนั้น จำเป็นต้องดำเนินการภายใต้แนวคิด
๔ ประการ คือ ๑. เป็นสวัสดิการที่ดูแลคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย ๒. เป็นสวัสดิการที่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำ
ของสังคมไทยในระยะยาวและเป็นระบบสวัสดิการที่นำไปสู่ความเป็นสังคมสวัสดิการ ๓. มีการมองเป็นภาพรวม
โดยยึดองค์ประกอบของระบบสวัสดิการสังคม หรืออาจเรียกว่า “เสาหลักของระบบสวัสดิการสังคม”

(Pillars of Welfare System) ๔ องค์ประกอบ คือ (๑) การให้บริการสังคม (Social Service) (๒) ระบบประกันสังคม (Social Security หรือ Safety Net) (๓) ระบบการช่วยเหลือทางสังคม (Social Assistance) และ (๔) ระบบการส่งเสริมสนับสนุนหุ้นส่วนทางสังคม (Social Support) และ ๔. ต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ทางการเงิน และการบริหารจัดการด้วยว่า สังคมไทยต้องรับภาระได้และพร้อมใจกันในการจัดการ โดยภาคส่วนต่าง ๆ ต้องเข้ามามีบทบาทไม่ว่าจะเป็นชุมชน ภาคธุรกิจ องค์กรไม่แสวงกำไร เป็นต้น โดยมีประเด็นปฏิรูป รวม ๑๖ ประเด็น สามารถจำแนกได้เป็น ๓ ลักษณะ คือ

(๑) ประเด็นที่สภาปฏิรูปแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบไปแล้ว จำนวน ๒ ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ ๖ กองทุนการออมแห่งชาติ ที่อยู่ระหว่างการแก้ไขกฎหมายของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประเด็น ที่ ๑๔ การส่งเสริมความรับผิดชอบทางสังคม ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาและจัดทำรายงานเรื่อง วิสาหกิจเพื่อสังคม พร้อมร่างกฎหมาย ได้นำเสนอต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติให้ความเห็นชอบไปแล้ว

(๒) ประสานการทำงานกับคณะกรรมการสิทธิการชุดอื่น และคณะกรรมการที่สภาปฏิรูปแห่งชาติ ตั้งขึ้น จำนวน ๘ ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ ๑ สวัสดิการด้านการศึกษา โดยคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้จัดทำข้อเสนอต่อที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติไปแล้ว ประเด็นที่ ๒ ระบบสวัสดิการด้านสุขภาพ โดยคณะกรรมการปฏิรูปการสาธารณสุข ได้จัดทำข้อเสนอต่อที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติไปแล้ว ประเด็นที่ ๓ สวัสดิการด้านการทำงานและรายได้ โดยมีคณะกรรมการปฏิรูปการแรงงาน เป็นกลไกหลัก ประเด็นที่ ๔ สวัสดิการด้านการกีฬา โดยมีคณะกรรมการปฏิรูปการกีฬา เป็นกลไกหลัก ประเด็นที่ ๗ ระบบบำนาญแห่งชาติ จะประสานงานกับคณะกรรมการปฏิรูประบบรองรับการเข้าสู่สังคม ผู้สูงอายุของประเทศไทย ประเด็นที่ ๑๑ ระบบด้านอาชีพและการเข้าถึงแหล่งทุน โดยมีคณะกรรมการปฏิรูป การแรงงาน เป็นกลไกหลัก ประเด็นที่ ๑๒ ระบบสวัสดิการชุมชน โดยมีคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส เป็นกลไกหลัก ประเด็นที่ ๑๕ การปฏิรูประบบการคลังของ ประเทศ โดยคณะกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง ได้มีการนำเสนอรายงานต่อที่ประชุมสภา ปฏิรูปแห่งชาติไปแล้ว

(๓) ดำเนินการโดยคณะกรรมการปฏิรูประบบสวัสดิการสังคมฯ จำนวน ๖ ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ ๕ การปฏิรูประบบการประกันสังคมถ้วนหน้า ประเด็นที่ ๘ ระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ประเด็นที่ ๙ สวัสดิการกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการ คนชายขอบ ซึ่งจำแนกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก และกลุ่มคนไร้รัฐ ไร้สัญชาติ ประเด็นที่ ๑๐ สวัสดิการที่อยู่อาศัย ประเด็นที่ ๑๓ การส่งเสริมความเข้มแข็งภาคประชาสังคม และประเด็นที่ ๑๖ การปฏิรูป ระบบกลไกบริหารจัดการระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทย

ซึ่งในรายงานฉบับนี้ เป็นแผนปฏิรูปของคณะกรรมการปฏิรูประบบสวัสดิการสังคม ที่เหมาะสมกับประเทศไทย จำนวน ๖ ประเด็นปฏิรูปเท่านั้น

๒. สิ่งที่ประชาชนจะได้รับหรือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิรูป

ภาพรวมของแผนปฏิรูประบบสวัสดิการสังคมฉบับนี้ ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ประกอบด้วย

(๑) มีการปรับระบบ กลไกและกระบวนการในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับระบบสวัสดิการสังคม ใหม่ซึ่งจะมีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการทำงานโดยเฉพาะกลไกภาครัฐให้สอดคล้อง กับแผนการปฏิรูปที่ออกมา

(๒) มีระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับประเทศไทย ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง ๔ ด้านของระบบสวัสดิการสังคม อันได้แก่ การให้บริการสังคม การประกันสังคมทุกกลุ่มวัย การช่วยเหลือทางสังคม และการสนับสนุนหุ้นส่วนทางสังคม

(๓) มีระบบสวัสดิการสังคมที่มีความครอบคลุม เพียงพอ ยั่งยืน มีคุณภาพ เข้าถึงได้ และมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ โดยเน้นครอบครัวและชุมชนเป็นฐาน และมีการสร้างระบบส่งเสริมความเข้มแข็งภาคประชาสังคมและผู้มีจิตอาสาในการดำเนินการ

(๔) มีระบบสวัสดิการสังคมที่ดูแล ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ หรือทุพพลภาพและคนชายขอบอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับคนทุกกลุ่ม

(๕) ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความเหลื่อมล้ำน้อยลง และมีความเป็นธรรมสูงขึ้นในที่สุด

๓. กรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในการปฏิรูปในแต่ละประเด็น

จำแนกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

๓.๑ รายงานแผนปฏิรูปที่คณะกรรมการปฏิรูประบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับประเทศไทย ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๓ เรื่อง

(๑) แผนปฏิรูป เรื่อง ระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย

(๒) แผนปฏิรูป เรื่อง ระบบสวัสดิการสังคมกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการ คนชายขอบ กรณีสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พิการ

(๓) แผนปฏิรูป เรื่อง การส่งเสริมความเข้มแข็งภาคประชาสังคม

๓.๒ ประเด็นที่ได้จัดทำกรอบสาระเพื่อการปฏิรูปไว้ในระดับหนึ่งแล้ว และสามารถใช้เป็นฐานในการปฏิรูปสำหรับกลไกที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไปได้ ประกอบด้วย

(๑) การปฏิรูประบบการประกันสังคมถ้วนหน้า

(๒) ระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย

(๓) สวัสดิการสังคมกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการ คนชายขอบ สำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก และกลุ่มคนไร้รัฐ ไร้สัญชาติ

(๔) สวัสดิการที่อยู่อาศัย

๓.๓ ประเด็นที่ต้องมีการดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายเพื่อการปฏิรูป

มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นกฎหมายใน ๒ ลักษณะ คือ

(๑) การทบทวน แก้ไขกฎหมายที่มีอยู่แล้ว ประกอบด้วย

ก. การแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

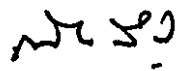
ข. เสนอให้มีการทบทวนกฎหมายด้านสวัสดิการสังคมที่ประกาศใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเหลื่อมล้ำในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและการส่งเสริมการรวมกลุ่มของภาคประชาชนด้วย มีรายชื่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องในภาคผนวก

(๒) การออกกฎหมายใหม่ ประกอบด้วย

- ก. กฎหมายว่าด้วยระบบประกันสังคมถ้วนหน้า
- ข. กฎหมายว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- ค. กฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินที่อยู่อาศัยสำหรับคนจน
- ง. กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาภาคประชาสังคม ซึ่งมีร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาภาคประชาสังคม พ.ศ.
- จ. กฎหมายกลางว่าด้วยการบริหารงานสวัสดิการสังคม

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเทียนฉาย กีระนันทน์)
ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ